

Monika Balogová – bojovníčka za práva osôb s poruchou sluchu na Slovensku

• nepočujúca významná aktivistka v rámci dobrovoľných humanitných organizácií,

• ohluchla v 17. rokoch z dôvodov silnej podvýživy, čiže ohluchla rok pred maturitou,

• narodila sa v roku 1937, svoje detstvo prežila v detstvom domove, býva v Košiciach,

• je slobodná, nemá deti, ale všetkých nepočujúcich považovala za svoje deti,

• ukončila základnú školu v Michalovciach a Strednú školu hospodársku (dnešná Obchodná akadémia) v Humennom,

• bývalé povolanie: tajomníčka mestského výboru Zväzu invalidov pre Košice a Košice – vidiek, starala sa o 27 000 zdravotne postihnutých, neskôr tajomníčka mestského výboru Slovenského zväzu sluchovo postihnutých pre Košice a Košice – vidiek v rokoch 1990 – 1999,

• organizátorka začiatku

každoročného Medzinárodného dňa nepočujúcich na Slovensku od roku 1978, začala sa to v Košiciach (MDN sa konal v Československu od roku 1958 ale vždy v inom meste na území Československa, ale od roku 1978 sa MDN usporiadal zvlášť v Čechách a zvlášť na Slovensku),

• iniciátorka vzniku Slovenského zväzu sluchovo postihnutých v roku 1990, zároveň dobrovoľná predsedníčka Slovenského zväzu sluchovo postihnutých v rokoch 1990 – 1999,

• v roku 1999 sa stala čestnou členkou Slovenského zväzu sluchovo postihnutých,

• iniciátorka vydávania časopisu Gong v slovenčine od júla 1992, potom s názvom Slovenský Gong od prvého januárového čísla 1993,

• prispela k vypracovaniu zákona o posunkovej reči nepočujúcich osôb (1995),

• získala „Cenu európskeho dobrovoľníckeho sektora za rozvoj dobrovoľníckych aktivít za rok 1995“,

• prezident Slovenskej republiky Michal Kováč jej za požičal Pribinov kríž I. triedy za mimoriadne zásluhy o rozvoj Slovenskej republiky v sociálnej oblasti 3. januára 1997 v Bratislave.

• Po období Pražskej jari (1967-68) dňa 28. marca 1969 bol vytvorený Slovenský zväz sluchovo postihnutých, pred-

sedom bol nepočujúci Eugen Kučera, podpredsedom Ignác Engel a tajomníkom Ladislav Ubár. Tento zväz z politického dôvodu ukončil svoju činnosť v roku 1974. Od polovice roku 1974 až do začiatku jari roku 1990 sa záujmový, kultúrno-spoločenský a organizačný život osôb s poruchou sluchu realizoval v novej celoštátnej organizácii vo **Zväze invalidov v Slovenskej socialistickej republike**. Od tohto obdobia **Monika Balogová** nepretržite pracovala ako zástupkyňa osôb s poruchou sluchu v rozličných funkciách a bojovala záujmy osôb s poruchou sluchu.

• Po novembrovej revolúcii roku 1989 sa nastal obrat aj v organizáciách. Ministerstvo vnútra SR 26. apríla 1990 zaregistrovalo organizáciu **Slovenského zväzu sluchovo postihnutých**, tak sa opäť prinavrátil tento názov po 16 rokoch. Predsedníčkou bola **Monika Balogová**.

• Azda najväčšou budovou pre nepočujúcich na Slovensku bol **Dom nepočujúcich v Košiciach**, ktorý bol dňa 17. septembra 1993 slávnostne odovzdaný Slovenskému zväzu sluchovo postihnutých v Košiciach na Kováčskej ulici 65-67. Tento Dom slúži ako rehabilitačné a vzdelávacie centrum pre nepočujúcich občanov Košíc a Slovenskej republiky, kde majú vytvorené podmienky na všestrannú starostlivosť a odbornú pomoc. Na budovaní Domu nepočujúcich sa vo veľkej miere predovšetkým podieľala Monika Balogová, ktorá na jeho prestavbu a novú prístavbu zabezpečila za veľmi ťažkých podmienok všetky finančné prostriedky, riadila jeho výstavbu

a všetky veci s tým spojené. Bola to ťažká krížová cesta, ale úspešná. V súčasnosti je Monika Balogová nešťastná a ubolená, lebo aj ona sa podieľala na vybudovaní Domu nepočujúcich v Košiciach a teraz sa o Dom súdi so Slovenským zväzom sluchovo postihnutých bývalá majiteľka, ktorá žije v Izraeli.

• Veľkým momentom bol deň 3. januára 1997, keď na návrh vlády Slovenskej republiky sa prezident Slovenskej republiky rozhodol zapožičať Pribinov kríž I. triedy Monike Balogovej za mimoriadne zásluhy o rozvoj Slovenskej republiky v sociálnej oblasti.

• Na záver sa chce Monika Balogová srdečne poďakovať všetkým pracovníkom Úradu Slovenského zväzu sluchovo postihnutých, ktorí sa podieľali na spolupráci s ňou, keď bola funkcionárkou.

Roman Vojtechovský